

Motion till riksdagen 2008/09:Sk492

av **Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (s)**

Reglerna för F-skatt

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att föreslagna ändringar i 13 kap. 1 § inkomstskattelagen i syfte att utvidga näringsbegreppet inte ska genomföras och att nuvarande lagstiftning i stället bevaras.

Motivering

Regeringen har låtit göra en översyn av reglerna för F-skatt och i juli 2008 lämnade utredningen sitt slutbetänkande med förslag till ändringar i inkomstskattelagen (SOU 2008:76, F-skatt åt flera). Det finns stor anledning att ifrågasätta såväl behovet av de föreslagna förändringarna som vilka konsekvenser ett förändrat näringsverksamhetsbegrepp kan få. Efter ett sådant ifrågasättande bör också slutsatsen bli att de föreslagna förändringarna inte bör genomföras, och att lagstiftningen istället bör bevaras i sin befintliga form.

F-skatteutredningen har haft i uppdrag att finna sätt att göra det enklare att starta näringsverksamhet, bland annat för den som har en eller ett fåtal uppdragsgivare. Att det överhuvudtaget skulle vara svårt att starta näringsverksamhet i Sverige med det befintliga regelverket för F-skatt är dock ett påstående som utredningen med tydlighet avfärdar. Av alla ansökningar om F-skattsedel som kom in till Skatteverket under 2006 avlogs bara 1 procent, och det var bara 0,4 procent som fick avslag på grund av att verksamheten inte ansågs självständig. Ändå är det just detta självständighetskriterium som föreslås förändras.

Vad som föreslås är ett tillägg i 13 kap 1 § inkomstskattelagen. Denna paragraf säger idag att till inkomstslaget näringsverksamhet räknas inkomster och utgifter på grund av näringsverksamhet. Med näringsverksamhet avses förvärvsverksamhet som bedrivs yrkesmässigt och självständigt. Till detta föreslår utredningen ett förtydligande av vad som ska beaktas vid bedömning-

Fel! Okänt namn på

en av om verksamheten bedrivs självständigt. Här ska enligt utredningens förslag tre saker övervägas: graden av beroende av uppdragsgivaren, integration i dennes verksamhet samt vad parterna har avtalat. Med denna förändring vidgas enligt utredningen näringsverksamhetsbegreppet genom att kravet på när en verksamhet kan bedömas som självständig sänks: Detta innebär att antalet uppdragsgivare får minskad betydelse vid ansökan om F-skattsedel.

Inledningsvis måste konstateras att förslaget är överflödigt. Som utredningen uttryckligen konstaterar har regeringen överskattat F-skattereglernas betydelse som hinder för företagande. Utredningen avfärdar också vad regeringen i direktiven har beskrivit som ett särskilt problem för kvinnligt företagande. Det är inte en större andel kvinnor än män som får avslag på ansökan om F-skattsedel.

Vad som är ännu allvarligare är de konsekvenser som de föreslagna ändringarna kan få för det civilrättsliga arbetstagarbegreppet. Utredningen menar att det är oklart hur det kan påverkas, men risken är uppenbar att det civilrättsliga arbetstagarbegreppet urholkas om ändringarna genomförs. Det skulle leda till att ett stort antal personer som idag ses som arbetstagare och därmed åtnjuter det skydd som arbetsrättslig lagstiftning och kollektivavtal ger istället blir betraktade som företagare och går miste om detsamma. Det subjektiva kriteriet vad parterna avtalat kan inte tillåtas ligga till grund för bedömningen av självständigheten, detta eftersom maktrelationen mellan parterna i ett avtal om arbete knappast kan beskrivas som jämbördigt alla gånger. Situationer där den som vill ha ett arbete utfört tvingar fram en uppdragsgivar–uppdragstagarrelation istället för en arbetsgivar–arbetstagarrelation synes då uppenbara. Aspekter av detta är något som både LO och Skatteverket har framhållit i sina remissvar.

De föreslagna förändringarna riskerar att skapa en gråzon i arbetslivet, en gråzon med ofrivilligt företagande. Det kan inte accepteras.

Stockholm den 30 september 2008

Gunilla Carlsson i Hisings Backa (s)

Anneli Särnblad (s)

Göran Persson i Simrishamn (s)

Luciano Astudillo (s)

Caroline Helmersson-Olsson (s)

Helén Pettersson i Umeå (s)

Veronica Palm (s)